

Sofinancira
Evropska unija

ESG4SMEs
Sustainability in Action

Upravljanje ESG za podeželska MSP

Poročilo o validaciji & optimizacija objave priročnika
(končna različica)

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Kazalo vsebine

Pregled	5
Pregled projekta ESG4SMEs.....	6
Kratek pregled priročnika.....	7
Izkušnje projekta ESG4SMEs	10
Analiza potreb	11
ESG izobraževalni moduli in igra	12
Smernice za prilagoditev in izvajanje ESG usposabljanja	14
Profesionalni profil ESGM	15
Učni cilji in kompetence	15
Smernice za prilagoditev tečaja ESGM za podeželska MSP v različnih sektorjih	15
1. Namen in področje uporabe	15
2. Logika zasnove usposabljanja ESGM za podeželska MSP	16
3. Modularna struktura kot mehanizem prilagoditve	16
3.3 Izvedbene poti za MSP	17
4. Sektorska prilagoditev skozi kontekstualizacijo	19
4.3 Lokalna in teritorialna kontekstualizacija ESG implementacije.....	20
5. Prilagoditev učnih aktivnosti in praktičnih nalog.....	20
6. Metodologija facilitacije za medsektorsko izvajanje	21
6.3 Priporočeni sistem upravljanja in podporni ekosistem	22
7. Ocenjevanje kot gonilo prilagodljivega učenja	22
8. Podpora specializaciji MSP pri izvajanju ESG	23
9. Prenosljivost, razširljivost in trajnost.....	23
10. Zaključki	24
Priporočila politik in evropska strategija reforme politik	25
Pregled trenutnega stanja in ocena potrebe po priznanem certifikatu za ESG managerja.....	26
Priporočila za evropsko strategijo reforme politik in nacionalno prilagoditev.....	27
1. Priporočila za evropsko strategijo reforme politik	27
2. Prilagoditev evropske strategije reforme politik na nacionalni ravni	30
3. Prispevek k trajnosti in dolgoročnemu učinku	31

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

4. Zaključki	31
Akcijski načrt za reformo politike za vzpostavitev kvalifikacije ESG-menedžerja kot priznanega standarda	33

Datum objave: junij 2026

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Številka projekta:: 2023-1-DE02-KA220-VET-000156776

Avtor: Maroulla Schiza

Open Educational Resources

Upravljanje ESG za podeželska MSP – zasnova in razvoj priročnika © 2026, Maroulla Schiza in konzorcij ESG4SMEs, je licencirano pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva – Nekomercialno 4.0 Mednarodna.

Za ogled kopije te licence obiščite: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Pregled

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Pregled projekta ESG4ESMEs

Projekt ESG4SMEs predlaga razvoj delovnega profila »ESG manager za podeželska mala in srednja podjetja (MSP)«, ki bo pomagal MSP na podeželju pri prehodu v trajnostno gospodarstvo. Delovni profil temelji na analizi potreb in okviru ključnih kompetenc, kar je vodilo do razvoja specializiranega kurikuluma. Cilj projekta je podpreti strokovni razvoj podeželskih MSP, prispevati k razvoju veščin udeležencev poklicnega in strokovnega izobraževanja (VET) ter vzpostaviti certifikacijski proces za ESG managerja za podeželska MSP, ki bo na koncu priznan na ravni EU.

Projekt ESG4SMEs se osredotoča predvsem na potrebe MSP v sektorju hrane in kmetijstva, hkrati pa spodbuja interdisciplinarni pristop, ki ga odlikujeta visoka prenosljivost in možnost ponovitve v MSP in podjetjih širših gospodarskih sektorjev in/ali operativnih področij. S ponudbo kakovostnih in inovativnih priložnosti za usposabljanje projekt uspešno naslavlja potrebe po nadgradnji in/ali prekvalifikaciji menedžerjev v MSP. Poudarek ni le na potrebah posameznikov in MSP, temveč tudi na potrebah institucij VET, da se spodbudi inovativnost, privlačnost in učinek izobraževalnih priložnosti VET v sektorjih velikega mednarodnega, evropskega in nacionalnega pomena. Tudi trg dela bo imel koristi od projekta, saj bo na voljo bolj usposobljena delovna sila z visoko stopnjo prilagodljivosti in pripravljenosti, torej delovna sila, ki je ustrezno pripravljena na trenutne potrebe trga dela.

Pilotno izvajanje v Nemčiji, Italiji, Grčiji, na Cipru in v Sloveniji potrjuje relevantnost tega pristopa. Ugotovitve kažejo, da se večina MSP že vključuje v prakse, ki so skladne z okoljskimi, socialnimi in upravljavskimi načeli (ESG), pogosto zaradi zakonodaje, stroškovne učinkovitosti ali notranjih vrednot. Vendar pa te prakse večinoma ostajajo neformalne, nestrukturirane in niso izrecno prepoznane kot ESG. Ta vrzel med prakso in formalnim izvajanjem poudarja potrebo po pristopih usposabljanja, ki ne izhajajo iz skladnosti s predpisi, temveč iz obstoječih realnosti MSP, ter podpirajo postopno napredovanje, praktično razumevanje in operativno vključevanje.

Medsektorski pristop projekta dodatno potrjujejo rezultati pilotnega testiranja, v katerem so sodelovali strokovnjaki VET. Ugotovitve kažejo, da 95 % anketirancev meni, da so moduli usposabljanja ESG lahko ali zelo lahko prilagodljivi drugim sektorjem, ki jih prevladujejo MSP, vključno s tehnologijo, gradbeništvom in gostinstvom. To potrjuje visoko prenosljivost profila ESG managerja in okvira usposabljanja izven agroživilske industrije. Poleg tega je 79 % anketirancev navedlo, da so za prilagoditev na nacionalni ravni potrebne le manjše prilagoditve, kar dodatno potrjuje potencial projekta za izvajanje na ravni EU v različnih gospodarskih in regulativnih okoljih.

Kratek pregled priročnika

Razvoj priročnika je v veliki meri oblikovan na podlagi rezultatov pilotnega testiranja, ki zagotavljajo podrobne vpoglede v potrebe, vedenje in omejitve MSP pri uvajanju ESG pristopov. Ugotovitve kažejo, da so MSP običajno slabo seznanjena s strukturiranimi ESG okviri ter se pogosto soočajo s težavami pri razumevanju terminologije, regulativnih zahtev in poti implementacije. Hkrati pa izkazujejo pozitiven odnos do ESG ter prepoznavajo njegovo poslovno vrednost, zlasti kadar je ta povezana s konkurenčnostjo, prihranki stroškov in dostopom do trgov.

Skupna ugotovitev v vseh pilotnih državah je potreba po praktičnih, uporabnih in enostavno izvedljivih smernicah. MSP so izrazila jasno prednost do sektorsko specifičnih študij primerov, postopnih pristopov, primerov iz prakse in orodij, pripravljenih za uporabo. Čisto teoretična ali besedilno zahtevna vsebina je bila ocenjena kot težko pregledna, zlasti glede na omejen čas in operativne pritiske MSP.

Pilotno testiranje prav tako poudarja ključno vlogo facilitacije. Čeprav digitalni moduli zagotavljajo koristno bazo znanja, so učni rezultati bistveno boljši, kadar so ti moduli dopolnjeni z vodenimi sejami, ki podpirajo razumevanje, refleksijo in uporabo v realnih poslovnih okoliščinah. To potrjuje pomen kombiniranih učnih pristopov in vodenih procesov osmišljanja.

Te ugotovitve neposredno vplivajo na metodološke smernice in politična priporočila, vključena v ta priročnik, ter zagotavljajo njihovo tesno usklajenost z operativno realnostjo MSP in podpirajo prehod od ozaveščenosti k praktični implementaciji ESG.

Razvoj priročnika temelji tudi na pilotnem testiranju in evalvacijskih dejavnostih, izvedenih s strokovnjaki VET in projektnimi partnerji. Rezultati poudarjajo, da je metodologija usposabljanja dobro strukturirana, relevantna in visoko prenosljiva, hkrati pa identificirajo specifična področja za izboljšave. Respondenti so zlasti izpostavili potrebo po sektorsko specifičnih študijah primerov, praktičnih vajah, poenostavljenih učnih materialih in močnejši integraciji nacionalnih regulativnih okvirov. Te ugotovitve so neposredno vplivale na priporočila in metodološke smernice v priročniku.

Da bi zagotovili relevantnost in uporabnost Priročnika, so vsi projektni partnerji izvedli strukturiran pilotni in validacijski proces ESG političnega priročnika, ki vključuje Smernice za prilagoditev in implementacijo ESG usposabljanja, politična priporočila, Evropsko strategijo za reformo politik ter povezane nacionalne akcijske načrte.

Pilotni proces je bil sestavljen iz dveh glavnih korakov:

Pilotne seje z javnimi organi

Vsak partner je v svoji državi organiziral eno pilotno sejo z javnim organom. Seje so bile izvedene na podlagi skupnih smernic in dokumentacijskih predlog, razvitih v okviru projekta, kar je partnerjem omogočilo sistematično zbiranje in analizo povratnih

informacij deležnikov glede uporabnosti, jasnosti in uporabnosti vsebine ter priporočil priročnika.

Zbiranje povratnih informacij iz MSP

Vsak partner je dodatno zbral povratne informacije treh MSP prek namenskega spletnega vprašalnika. Ta proces je konzorciju omogočil zbiranje praktičnih vpogledov neposredno od podjetij iz različnih sektorjev in operativnih okolij.

Povratne informacije, zbrane v okviru pilotnih sej z javnimi organi in MSP ter rezultati spremljajoče ankete, zagotavljajo dosledno in celovito validacijo ESG političnega priročnika ter povezanih nacionalnih akcijskih načrtov. Na splošno so udeleženci v vseh partnerskih državah izrazili visoko stopnjo zadovoljstva, saj so ocenili, da so materiali jasni, dobro strukturirani in zelo relevantni za podporo ozaveščanju in implementaciji ESG v MSP. Javni organi so posebej izpostavili strateško naravnost priročnika in njegovo usklajenost s političnimi prioritetami, medtem ko so MSP poudarila njegovo praktično uporabnost pri boljšem razumevanju ESG konceptov in njihovi uporabi v vsakodnevnem poslovanju. Hkrati so pilotne seje in rezultati ankete pokazali tudi več področij za nadaljnje izboljšave, zlasti potrebo po bolj sektorsko specifičnih smernicah, enostavnejšem jeziku ter močnejšem poudarku na praktičnih orodjih za implementacijo, prilagojenih različnim kontekstom MSP. Nekateri respondenti so predlagali tudi okrepitev povezave med ESG načeli in nacionalnimi regulativnimi okviri ter vključitev več konkretnih primerov za lažjo uporabo v praksi. Ti vpogledi, zbrani skozi strukturirane pilotske aktivnosti in potrjeni z anketnimi podatki, so bili sistematično analizirani in v celoti vključeni v končno različico priročnika, s čimer ta učinkovito odgovarja na operativne realnosti, pričakovanja in raznolike potrebe MSP ter deležnikov po vsej Evropi. Vse zbrane povratne informacije v fazi pilotiranja in validacije so bile skrbno pregledane in vključene v končno različico priročnika. Posledično priročnik zdaj vključuje priporočila, komentarje in praktične predloge MSP, javnih organov, strokovnjakov VET ter projektnih partnerjev, s čimer je njegova vsebina tesno usklajena z operativnimi realnostmi in učnimi potrebami MSP po vsej Evropi.

Priročnik je sestavljen iz dveh glavnih delov, od katerih vsak prispeva k specifičnim ciljem projekta. Prvi del zagotavlja konkretne smernice in metodologijo, kako prilagoditi razviti program usposabljanja ne le različnim sektorjem, temveč tudi procesu učenja v VET in integraciji usposabljanja. To bo evropskim MSP omogočilo, da specializirajo enega ali več zaposlenih, ne glede na njihovo področje delovanja.

Drugi del priročnika je namenjen razvoju političnih priporočil, ki bodo certificirana in prepoznavna na evropski ravni prek Evropske strategije za reformo politik, prilagojene nacionalnim načrtom vključenih partnerjev.

Politični priročnik in z njim povezane dejavnosti, kot je pet zaključnih dogodkov, zagotavljajo, da bodo rezultati projekta dolgoročno pozitivno vplivali na evropska MSP. Politični priročnik predstavlja ključen vir za sprejemanje ESG strategij v MSP, saj ponuja celovite smernice in razširljive rešitve, prilagojene njihovim specifičnim potrebam. Z jasnimi, izvedljivimi koraki in dobrimi praksami lahko MSP samozavestno sprejmejo in uvedejo ESG strategije, kar vodi v pozitivne in trajnostne spremembe v različnih sektorjih in industrijah. Poleg tega priročnik pomembno prispeva k izboljšanju konkurenčnosti MSP. Ko podjetja uskladijo svoje delovanje z ESG načeli, lahko privabijo vlagatelje, stranke in druge deležnike ter s tem krepijo rast in odpornost evropskega gospodarstva.

Evropska komisija ima od priročnika pomembne koristi, saj lahko prispeva k bolj robustnemu in celovitemu političnemu okviru za uvajanje ESG v MSP. To EU omogoča oblikovanje ciljno usmerjenih politik in pobud, ki podpirajo široko sprejemanje ESG strategij ter spodbujajo trajnostno gospodarsko rast v regiji.

Izkušnje projekta ESG4SMEs

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Analiza potreb

Iz raziskave je mogoče ugotoviti, da se programi izobraževanja in usposabljanja na področju ESG razlikujejo med Ciprom, Nemčijo, Grčijo, Italijo in Slovenijo, kar odraža različne stopnje razvoja in sprejemanja okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) praks. Na splošno obstajajo nekateri programi ali platforme, ki ponujajo izobraževanje o ESG, vendar med državami, ki sodelujejo v projektu, ni usklajenosti.

Na primer, na Cipru Inštitut za korporativno upravljanje (Corporate Governance Institute) ponuja diplome, posebej osredotočene na ESG. Nasprotno pa v Nemčiji programi poklicnega usposabljanja pretežno pokrivajo okoljske vidike, medtem ko je poudarek na socialnih in upravljavskih vidikih pomanjkljiv. Podobno so v Grčiji programi večinoma osnovni in jih izvajajo akademske institucije ter certifikacijski organi, medtem ko je v Italiji težko najti namenske akademske programe za strokovnjake na področju ESG.

Kar zadeva delovna mesta, ključne veščine za izvajanje ESG praks v vseh državah vključujejo poznavanje poročevalskih okvirov, sektorsko specifično strokovno znanje, komunikacijske veščine, organizacijske sposobnosti ter natančnost. Med identificiranimi ključnimi nalogami oseb, ki upravljajo ESG pobude, so razvoj in izvajanje ESG strategij, izvajanje analiz tveganj, vključevanje deležnikov, zagotavljanje skladnosti s predpisi, kot sta CSRD (Direktiva o poročanju o trajnostnosti podjetij) in taksonomija EU, ter spodbujanje trajnosti v organizaciji.

Po drugi strani pa so iz terenske raziskave izhajali štiri ključni vpogledi glede zaznavanja, izzivov in potreb MSP pri uvajanju ESG praks:

Izzivi: V vseh državah se MSP soočajo s podobnimi izzivi pri razumevanju in vključevanju ESG praks. Ti vključujejo omejene vire, kot so čas, kadri in finančna sredstva, kompleksnost samega ESG koncepta ter odpor do sprememb. Poleg tega je prisotno pomanjkanje jasnosti glede poročevalskih obveznosti ter strategij razvoja in skladnosti z zakonodajo.

Osredotočenost usposabljanja na praktične smernice: Ugotovljeno je, da MSP najbolj koristijo praktična usposabljanja, vključno z usmeritvami, študijami primerov in orodji, prilagojenimi njihovim specifičnim potrebam. Poleg tega so podporni sistemi, kot so dostop do financiranja, tehnična pomoč in usposabljanja o poročevalskih okvirih, ključni za uspešno implementacijo.

Vključevanje deležnikov: Učinkovito vključevanje deležnikov in komunikacija sta v vseh poročilih izpostavljena kot ključna za krepitev zaupanja in sodelovanja pri trajnostnih pobudah. Vključevanje zaposlenih v proces odločanja in poudarjanje koristi ESG pobud sta priporočena za spodbujanje kulture trajnosti v MSP.

Potencialne koristi: Kljub izzivom obstaja prepoznavanje potencialnih koristi in priložnosti, povezanih s sprejetjem ESG praks. Med njimi so izboljšana konkurenčnost,

večja privlačnost za vlagatelje, zmanjšanje tveganj, krepitev zvestobe deležnikov ter privabljanje novih strank skozi trajnost in družbeno odgovornost.

ESG izobraževalni moduli in igra

Faza pilotnega testiranja v poklicnem in strokovnem izobraževanju (VET) potrjuje visoko relevantnost, uporabnost in prenosljivost ESG izobraževalnih modulov in igre.

Prilagodljivost in prenosljivost

- 95 % strokovnjakov VET je navedlo, da so moduli enostavno prilagodljivi v različnih sektorjih MSP
- Uporabni v več panogah (tehnologija, gradbeništvo, gostinstvo itd.)
- Osnovni okvir je sektorsko nevtralen in prilagodljiv

Zahteve za ponovljivost

Uspešna implementacija zahteva kombinacijo:

- študij primerov (najbolj zaželen vir)
- multimedijskih gradiv (videi, vizualni elementi)
- strukturiranih predstavitev
- digitalnih orodij in platform
- delovnih listov in praktičnih predlog

Prilagoditev kontekstu

- 79 % potrebuje le manjše nacionalne prilagoditve
- Ključne potrebe:
 - vključitev lokalnih ESG predpisov
 - prilagoditev jezika
 - lokalni primeri MSP
 - več vizualne vsebine

Uporabniška izkušnja in kakovost

- Inovativnost: 89 %
- Uporabnost: 84 %
- Splošna kakovost: 83 %
- Uporabniška izkušnja: 85 %

Ključne prednosti

- Močna uporabnost za MSP
- Prilagodljiva modularna struktura
- Visoka relevantnost za sisteme VET
- Podpira praktično implementacijo ESG

Področja za izboljšave

- Več sektorsko specifičnih študij primerov
- Dodatne praktične vaje in simulacije
- Poenostavitev vsebine (manj besedila, več vizualizacij)
- Več uporabe multimedije
- Vključitev nacionalnih regulativnih referenc

Poleg tega kvalitativne ugotovitve pilotnega testiranja poudarjajo več ključnih vidikov vključevanja MSP. Mnogi udeleženci so poročali o težavah pri pretvarjanju teoretičnih ESG konceptov v konkretne ukrepe brez dodatnega vodenja. To poudarja pomen vključevanja postopne, korak za korakom podpore ter sektorsko specifičnih primerov v zasnovno usposabljanja.

Ključni metodološki vpogled se nanaša na vlogo facilitacije. Samostojno učenje je bilo pogosto ocenjeno kot nezadostno, zlasti pri kompleksnih ali nepoznanih temah. Vodenje učenja – bodisi v živo ali na spletu – se je izkazalo kot ključno za razumevanje, razpravo in krepitev samozavesti pri uporabi ESG konceptov.

Poleg tega so razlike v predznanju in izkušnjah udeležencev pokazale potrebo po bolj prilagodljivih in diferenciranih učnih poteh. Začetniki so imeli koristi od strukturirane in uvodne vsebine, medtem ko so bolj izkušeni udeleženci izrazili potrebo po poglobljenem, strateškem in odločevalskem gradivu.

Smernice za prilagoditev in izvajanje ESG usposabljanja

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Profesionalni profil ESGM

Profil ESG managerja (ESGM) za projekt ESG4SMEs je zasnovan kot prečna (transverzalna) strokovna vloga, ki lahko deluje v različnih sektorjih in organizacijskih velikostih.

ESGM je odgovoren za:

- *ocenjevanje ESG tveganj in priložnosti*
- *oblikovanje in izvajanje ESG strategij*
- *spremljanje ESG uspešnosti in skladnosti*
- *podporo pri ESG poročanju in vključevanju deležnikov*

Ta profil je posebej pomemben za vse vrste MSP, ne le podeželska, saj so v večini MSP v EU ESG odgovornosti pogosto vključene v obstoječe vodstvene vloge.

Učni cilji in kompetence

Okvir usposabljanja ESGM se osredotoča na razvoj:

- *tehničnega ESG znanja (vplivi na okolje, družbena odgovornost, upravljalne strukture)*
- *veščin strateškega načrtovanja in izvajanja*
- *poznavanja zakonodaje na nacionalni ravni in ravni EU*
- *kompetenc zbiranja podatkov, spremljanja in poročanja*
- *veščin upravljanja sprememb in komuniciranja z deležniki*

Smernice za prilagoditev tečaja ESGM za podeželska MSP v različnih sektorjih

1. Namen in področje uporabe

Te smernice zagotavljajo strukturiran metodološki okvir za prilagajanje usposabljanja »ESG Manager za podeželska MSP (ESGMR)« različnim gospodarskim sektorjem. Namen je omogočiti evropskim MSP razvoj in krepitev ESG kompetenc na način, ki je relevanten za njihov sektor, organizacijski kontekst in stopnjo pripravljenosti, hkrati pa ohranja skupen kompetenčni okvir in primerljive učne rezultate.

Smernice so namenjene izvajalcem poklicnega in strokovnega izobraževanja (VET), izobraževalnim organizacijam in moderatorjem, ki sodelujejo pri izvajanju, prilagajanju in prihodnjem širjenju usposabljanja ESGMR v okviru in po zaključku projekta Erasmus+.

2. Logika zasnove usposabljanja ESGM za podeželska MSP

2.1 Prečna narava ESG kompetenc

Načela okoljskega, socialnega in upravljaljskega (ESG) delovanja se uporabljajo v vseh gospodarskih sektorjih. Čeprav se ESG tveganja, priložnosti in regulativni pritiski lahko razlikujejo med panogami, so temeljne kompetence, potrebne za razumevanje, izvajanje in upravljanje ESG praks, v veliki meri prečne narave.

Zato je mogoče zasnovani usposabljalni program ESGMR izvajati kot medsektorski program. Prilagoditev se osredotoča na kontekstualizacijo, ne pa na spreminjanje učnih ciljev. Osnovni ESG koncepti, vloge in kompetenčna področja ostajajo enaki, kar zagotavlja prenosljivost in primerljivost med sektorji.

To prečno zasnovo podpirajo tudi ugotovitve pilotnega vrednotenja, kjer je velika večina strokovnjakov VET potrdila, da je mogoče učne module prenesti v različne sektorje z le manjšimi prilagoditvami.

2.2 Okvir učenja na podlagi vlog

Program usposabljanja je strukturiran okoli treh ESG vlog, ki delujejo kot pedagoške referenčne točke in ne kot formalni nazivi delovnih mest:

- **ESG analitik**, ki se osredotoča na razumevanje, ocenjevanje in upravljanje informacij;
- **ESG optimizator**, ki se osredotoča na izvajanje, izboljšanje procesov in operativno delovanje;
- **ESG vodja**, ki se osredotoča na odločanje, koordinacijo in strateško integracijo.

Te vloge opisujejo načine vključevanja v ESG teme in predstavljajo razvojno zaporedje. Uporabne so v vseh sektorjih in organizacijskih strukturah ter podpirajo diferencirane učne poti glede na pripravljenost MSP in notranje odgovornosti.

3. Modularna struktura kot mehanizem prilagoditve

3.1 Načela modularne zasnove

Usposabljanje ESGM za podeželska MSP temelji na modularni zasnovi, ki omogoča prilagodljivost pri zaporedju in poudarku vsebin, hkrati pa ohranja skladnost celote. Vsak modul obravnava določeno kompetenčno področje in ga je mogoče kombinirati z drugimi za oblikovanje prilagojenih učnih poti.

Skupni osnovni modul o izvajanju ESG strategij zagotavlja enotno izhodišče za vse udeležence. Dodatni moduli podpirajo razvoj analitičnih, operativnih ali vodstvenih kompetenc glede na potrebe.

3.2 *Sektorsko nevtralni učni rezultati*

Vsi moduli so opredeljeni s sektorsko nevtralnimi učnimi rezultati. Prilagoditev zato ne zahteva spreminjanja učnih ciljev ali meril ocenjevanja, temveč predvsem kontekstualizacijo vsebine in aktivnosti med izvajanjem.

Tak pristop zagotavlja, da udeleženci v različnih sektorjih dosežejo primerljive ravni kompetenc, hkrati pa se učijo z gradivom, ki odraža njihovo specifično delovno okolje.

Ugotovitve validacije nadalje poudarjajo, da so kljub ustreznosti sektorsko nevtralnih učnih izidov pri izvajanju usposabljanj nujno upoštevati heterogenost MSP, vključno z razlikami v velikosti podjetij, dejavnosti sektorja, organizacijski strukturi ter ravni zrelosti ESG praks. Udeleženci so izpostavili, da MSP potrebujejo diferencirane učne pristope, praktične primere ter prilagodljive učne poti, ki ustrezajo njihovim operativnim realnostim in obstoječi ravni znanja o ESG.

3.3 Izvedbene poti za MSP

Za podporo učinkovitemu uvajanju ESG v različnih organizacijskih kontekstih je treba okvir ESGM za podeželska MSP izvajati skozi fleksibilne in postopne izvedbene poti, prilagojene stopnji pripravljenosti MSP, razpoložljivim virom in operativnim prioritetam.

Pilotne ugotovitve in aktivnosti validacije so pokazale, da MSP pogosto težko samostojno določijo, kako naj uporabljajo ESG vire, orodja in učna gradiva v svojih organizacijah. Mnoga MSP nimajo namenskega ESG strokovnega znanja, metodoloških kapacitet in zadostnih notranjih virov za oblikovanje strukturiranih izvedbenih procesov brez dodatne podpore. Zato se okvir ESGM ne sme razumeti kot fiksno zaporedje usposabljanj, temveč kot prilagodljiv sistem podpore pri izvajanju, ki omogoča postopno napredovanje glede na potrebe in stopnjo zrelosti organizacije.

Predlagane izvedbene poti so okvirne in ne predpisujoče. Namenjene so podpori MSP, izvajalcem VET in posredniškim organizacijam pri izbiri ustreznih učnih aktivnosti, orodij in podpornih mehanizmov glede na specifične značilnosti posameznega podjetja.

Raven 1 – Ozaveščanje in začetna usmeritev

Ta pot je namenjena MSP z omejenim predhodnim znanjem o ESG ali brez formalnih trajnostnih praks. Na tej stopnji je cilj podpreti razumevanje, ozaveščanje in začetno refleksijo, ne pa formalno implementacijo.

Osrednje vsebine vključujejo:

- razumevanje osnovnih ESG konceptov in terminologije;
- prepoznavanje obstoječih neformalnih ESG praks;
- prepoznavanje sektorsko relevantnih ESG tveganj in priložnosti;
- krepitev zavedanja o regulativnih spremembah in tržnih pričakovanjih.

Priporočena orodja in aktivnosti:

- uvodne delavnice in ozaveščevalne seje;

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

- poenostavljena orodja za ESG samooceno;
- vodene skupinske razprave;
- praktični primeri in uvodne študije primerov;
- osnovni ESG kontrolni sezname in refleksijske vaje.

Na tej ravni je še posebej pomembna facilitacija in zunanja podpora, saj MSP pogosto potrebujejo pomoč pri razlagi ESG konceptov in njihovem povezovanju z vsakdanjim poslovanjem.

Raven 2 – Strukturirana integracija ESG

Ta pot je namenjena MSP, ki so pripravljena preiti od ozaveščanja k vključevanju ESG praks v organizacijske procese in odločanje.

Osrednje vsebine vključujejo:

- opredelitev ESG prioritet in organizacijskih ciljev;
- določitev odgovornosti za ESG;
- uvedbo osnovnih praks spremljanja in zbiranja podatkov;
- izvajanje operativnih izboljšav;
- krepitev notranje koordinacije in vključevanja zaposlenih.

Priporočena orodja in aktivnosti:

- načrtovalne predloge za ESG akcijske načrte;
- izvedbeni načrti in postopne smernice;
- sektorsko prilagojene študije primerov;
- predloge za spremljanje in beleženje napredka;
- vodene delavnice in mentorske seje;
- aktivnosti medsebojnega učenja in mreženja.

Na tej ravni MSP koristijo praktično podporo pri izvajanju in poenostavljene metodologije, ki zmanjšujejo kompleksnost in omogočajo postopno vključevanje v obstoječe poslovne procese.

Raven 3 – Strateški razvoj ESG in vodenje

Ta pot je namenjena MSP z višjo stopnjo zrelosti ESG, ki želijo okrepiti strateško integracijo, upravljanje in dolgoročno trajnostno uspešnost.

Osrednje vsebine vključujejo:

- vključevanje ESG v organizacijsko strategijo in odločanje;
- krepitev vključevanja deležnikov in komunikacije;
- izboljšanje spremljanja, poročanja in odgovornosti;
- usklajevanje ESG s pričakovanji dobavnih verig in trga;
- podporo stalnemu izboljševanju in dolgoročnemu načrtovanju.

Priporočena orodja in aktivnosti:

- napredna orodja za strateško načrtovanje ESG;

- okviri za vključevanje deležnikov;
- smernice za ESG poročanje;
- delavnice vodenja in upravljanja;
- napredna orodja za spremljanje in vrednotenje;
- sodelovalne regionalne ali sektorske pobude.

Na tej ravni lahko MSP sodelujejo tudi v aktivnostih medsebojnega učenja, širjenja dobrih praks ter mentorstva manj zrelim organizacijam znotraj regionalnih ali sektorskih ekosistemov.

Fleksibilno in nelinearno napredovanje

Izvedbene poti niso namenjene kot rigidne faze ali obvezne poti napredovanja. MSP lahko prehajajo med ravni glede na sektor, organizacijsko strukturo, operative prioritete in razpoložljive vire. Nekatera podjetja bodo potrebovala predvsem podporo pri operativnem izvajanju, druga pa pri skladnosti, upravljanju ali komunikaciji z deležniki.

Namen teh poti je:

- zmanjšati kompleksnost za MSP;
- podpreti diferencirane in realistične pristope k izvajanju;
- omogočiti prilagoditev glede na pripravljenost organizacije;
- zagotoviti jasnejšo usmeritev pri uporabi ESGM virov in orodij;
- okrepiti praktično uporabnost in prenosljivost okvira ESGM.

Ugotovitve validacije potrjujejo, da se MSP učinkoviteje vključujejo v ESG učenje, kadar so smernice za izvajanje praktične, strukturirane in tesno povezane z njihovimi lastnimi organizacijskimi realnostmi.

4. Sektorska prilagoditev skozi kontekstualizacijo

4.1 Kontekstualizacija ESG tem

Sektorska prilagoditev se doseže s povezovanjem ESG tem s sektorsko relevantnimi procesi, tveganji in konteksti odločanja. Na primer:

- okoljske teme se lahko kontekstualizirajo skozi rabo virov, emisije ali prakse upravljanja zemljišč, ki so relevantne za posamezni sektor;
- socialne teme se lahko povežejo z delovnimi pogoji, odnosi s skupnostjo ali interakcijo s strankami;
- upravljske (governance) teme pa se lahko okvirijo skozi strukture odločanja, procese skladnosti in mehanizme odgovornosti.

Takšna kontekstualizacija povečuje relevantnost brez uvajanja sektorsko specifičnih kurikulumov.

4.2 Uporaba sektorsko relevantnih primerov in scenarijev

Izvajalcem usposabljanja se priporoča, da nadomestijo splošne primere s sektorsko relevantnimi scenariji, pri čemer ohranijo enako pedagoško funkcijo. Primeri naj bodo ilustrativni, ne izčrpní, ter naj odražajo tipično realnost MSP v posameznem sektorju.

Močno se spodbuja uporaba primerov iz lastnih organizacij udeležencev, saj to podpira refleksijo, lastništvo in izvedljivost

Udeleženci validacije so močno poudarili pomen praktičnih učnih metodologij ter priporočili, da bi moralo ESG usposabljanje postati manj teoretično in bolj usmerjeno v uporabo v praksi. MSP so posebej pozitivno ocenila študije primerov, postopne vaje in realne scenarije, ki so neposredno povezani z njihovim operativnim okoljem. Praktična kontekstualizacija je bila prepoznana kot ključna za večjo relevantnost, vključenost in uporabnost.

4.3 Lokalna in teritorialna kontekstualizacija ESG implementacije

Poleg sektorske prilagoditve je treba ESG implementacijo obravnavati tudi na teritorialni in lokalni ravni, zlasti v podeželskih in manjših občinskih okoljih. Ugotovitve validacije iz Slovenije so pokazale, da MSP pogosto delujejo v močnih lokalnih razvojnih ekosistemih, kjer so ESG prioritete tesno povezane z izzivi in priložnostmi na ravni skupnosti.

V podeželskih in polpodeželskih območjih je ESG implementacija pogosto povezana s širšimi teritorialnimi vprašanji, kot so trajnostna mobilnost, energetska učinkovitost, ravnanje z odpadki, lokalni prehranski sistemi, razvoj turizma in dobrobit skupnosti. Posledično mora ESG učenje in izvajanje odražati ne le sektorske realnosti, temveč tudi lokalne razvojne prioritete in občinske strategije.

Občine ter lokalne in regionalne oblasti lahko igrajo pomembno vlogo omogočanja kot posredniški akterji med MSP, izvajalci VET, gospodarskimi zbornicami, finančnimi programi in regionalnimi razvojnimi pobudami. Njihova vključenost lahko bistveno izboljša dostopnost in relevantnost ESG podpornih ukrepov za mala podjetja.

Za večjo uporabnost bi morala učna vsebina zato vključevati kratke, na kraj umeščene primere iz občin, podeželskih območij in lokalnih razvojnih okolij, ki prikazujejo, kako se ESG načela uporabljajo v resničnih skupnostnih in teritorialnih kontekstih.

5. Prilagoditev učnih aktivnosti in praktičnih nalog

5.1 Prilagoditev na ravni aktivnosti

Učne aktivnosti in praktične naloge so glavno orodje za prilagoditev med sektorji. Namesto spreminjanja vsebine izvajalci prilagajajo aktivnosti tako, da:

- omogočijo udeležencem uporabo lastnih podatkov, procesov ali organizacijskih struktur;

- oblikujejo naloge glede na sektorske delovne tokove;
- se osredotočijo na realne omejitve in izvedljiv obseg.

Aktivnosti so zasnovane tako, da podpirajo refleksijo in pripravljenost, ne pa popolne implementacije

5.2 Preslikava vlog, nalog in kompetenc

Vaja »Preslikava ESG vlog, nalog in kompetenc« je ključno orodje za prilagoditev. Udeležencem omogoča:

- prepoznavanje, katere ESG naloge so relevantne za njihov sektor;
- razumevanje trenutne porazdelitve odgovornosti;
- prepoznavanje vrzeli in razvojnih področij.

Vaja ohranja enako strukturo v vseh sektorjih, vendar se vsebina prilagaja kontekstu udeležencev.

Ugotovitve pilotnega testiranja kažejo, da MSP največ koristi pridobijo iz aktivnosti, ki so neposredno povezane z njihovim organizacijskim okoljem. Zlasti postopne naloge, resnični scenariji in uporaba lastnih podatkov udeležencev bistveno izboljšajo vključenost in uporabnost

6. Metodologija facilitacije za medsektorsko izvajanje

6.1 Facilitacija kot osrednji metodološki element

Facilitacija je osrednji metodološki del usposabljanja ESGMR. Izvajalci izobraževanja delujejo kot moderatorji učenja, ne pa kot strokovnjaki za vsebino, svetovalci ali ocenjevalci.

V vseh sektorjih je cilj facilitacije:

- podpora razumevanju ESG konceptov;
- spodbujanje refleksije obstoječih praks;
- omogočanje udeležencem, da prepoznajo izvedljive naslednje korake.

Ta pristop zagotavlja doslednost metodologije ob hkratni kontekstualni prilagodljivosti

Ugotovitve pilotne validacije nadalje kažejo, da MSP pogosto potrebujejo kontinuirano facilitacijo in zunanjo podporo skozi celoten proces izvajanja. V praksi je ESG učenje najučinkovitejše, kadar je kombinirano z mentorstvom, priložnostmi za medsebojno

učenje ter posredniškimi podporni mehanizmi, ki vključujejo gospodarske zbornice, izvajalce VET, svetovalce, sektorske organizacije in regionalne podporne strukture.

6.2 Prilagodljivi stili facilitacije

Uporabljajo se različni stili facilitacije glede na pripravljenost udeležencev in fazo učenja. Ti vključujejo raziskovalni, strukturirani in akcijsko usmerjeni stil facilitacije.

Sposobnost prehajanja med temi stili je ključna za zagotavljanje, da razprave ostajajo relevantne in usklajene z učnimi cilji v heterogenih sektorskih skupinah.

Dokazi iz pilotnega testiranja potrjujejo, da je facilitacija ključen dejavnik uspeha. MSP pogosto potrebujejo usmerjanje pri razlagi ESG konceptov in njihovem povezovanju z lastnim poslovanjem. Vodene seje podpirajo razumevanje, spodbujajo razpravo in pomagajo udeležencem preiti od abstraktnega razumevanja k praktični uporabi. Brez te podpore je samostojno učenje pogosto nezadostno

Ugotovitve validacije prav tako poudarjajo pomen posredniških in podpornih organizacij pri omogočanju ESG učenja in izvajanja. Kompetenčni centri, centri za vseživljenjsko učenje, univerzitetne strukture za vseživljenjsko izobraževanje, gospodarske zbornice ter mreže za podporo MSP lahko igrajo pomembno vlogo pri razširjanju ESG znanja, podpora udeležbe ter omogočanju medsebojnega učenja in prenosa znanja med sektorji.

6.3 Priporočeni sistem upravljanja in podporni ekosistem

Dolgoročna trajnost profila ESG Manager je odvisna od vzpostavitve usklajenih podpornih ekosistemov, ki vključujejo:

- izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter centre za vseživljenjsko učenje;
- gospodarske zbornice in združenja MSP;
- regionalne razvojne agencije;
- javne organe;
- sektorske mreže in posredniške organizacije;
- univerze in specializirana izobraževalna ter kompetenčna središča.

Javno-zasebna partnerstva ter specializirani ESG kompetenčni centri lahko dodatno podprejo dolgoročno izvajanje, svetovalne storitve, aplikativno usposabljanje in prenos znanja na MSP.

7. Ocenjevanje kot gonilo prilagodljivega učenja

7.1 Sektorsko nevtralen okvir ocenjevanja

Metodologija ocenjevanja je zasnovana tako, da se lahko uporablja v vseh sektorjih in se osredotoča na tri razsežnosti:

- ESG znanje;

- vedenjsko naravnost;
- zavezanost in proaktivnost (agency).

Ocenjevalna orodja niso namenjena vrednotenju uspešnosti ali skladnosti, temveč podpora učni naravnosti in napredku.

7.2 Uporaba rezultatov ocenjevanja za usmerjanje prilagoditev

Rezultati ocenjevanja služijo prilagoditvi učnih poti z identifikacijo:

- prevladujočih in sekundarnih ESG vlog;
- vrzeli v znanju;
- ravni pripravljenosti za ukrepanje ali vodenje.

Ti vpogledi podpirajo personalizirana učna priporočila, brez vnaprej določenih obveznih učnih poti.

Pilot potrjuje, da je ocenjevanje najbolj učinkovito, kadar se uporablja kot orodje za učenje in usmerjanje, ne pa kot mehanizem za merjenje uspešnosti. MSP so pozitivno sprejela pristope, ki podpirajo refleksijo, prepoznavanje vrzeli in usmerjanje nadaljnjih korakov brez dodatne kompleksnosti ali pritiska ocenjevanja

8. Podpora specializaciji MSP pri izvajanju ESG

Specializacija v okviru usposabljanja ESGM za podeželska MSP se nanaša na krepitev specifičnih ESG kompetenc glede na sektorsko relevantnost in organizacijske potrebe, ne pa na ozke funkcionalne vloge.

Glede na rezultate ocenjevanja in kontekst se lahko MSP v vseh sektorjih osredotočijo na:

- analitične kompetence, povezane z razumevanjem in skladnostjo;
- operativne kompetence, povezane z izvajanjem in izboljšavami;
- vodstvene kompetence, povezane s koordinacijo in strateško integracijo.

Sčasoma se MSP podpirajo pri razvoju uravnoveženega profila ESG managerja, ki združuje vse tri razsežnosti.

9. Prenosljivost, razširljivost in trajnost

Pristop prilagajanja, opisan v teh smernicah, zagotavlja, da je usposabljanje ESGM za podeželska MSP prenosljivo med sektorji in nacionalnimi konteksti, razširljivo preko pilotnih aktivnosti ter skladno s sistemi VET in strategijami vseživljenjskega učenja.

Deležniki so dodatno poudarili pomen vključevanja ESG usposabljanja v ekosisteme vseživljenjskega učenja in nacionalne kvalifikacijske strukture, da se zagotovi njegova

trajnost tudi po zaključku projektnega financiranja. Močnejša integracija z obstoječimi sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET), institucijami vseživljenjskega učenja ter nacionalnimi certifikacijskimi mehanizmi je bila prepoznana kot ključna za dolgoročno razširljivost in institucionalno umeščanje.

Z ohranjanjem skupnega kompetenčnega okvira in hkratnim omogočanjem kontekstualnega izvajanja program podpira dosledno kakovost, prepoznavnost in dolgoročno trajnost.

10. Zaključki

Te smernice zagotavljajo koherenten in fleksibilen okvir za prilagajanje usposabljanja ESGM za podeželska MSP različnim industrijam, hkrati pa ohranjajo njegovo pedagoško integriteto. Z modularno zasnovo, učenjem na podlagi vlog in facilitacijsko usmerjeno kontekstualizacijo program omogoča evropskim MSP vključevanje v ESG prakse na način, ki je relevanten, realističen in razširljiv.

Pristop podpira cilje programa Erasmus+ na področju razvoja kompetenc, konkurenčnosti MSP in trajnostne rasti, hkrati pa zagotavlja, da so ESG kompetence primerljive in prenosljive med sektorji.

Priporočila politik in evropska strategija reforme politik

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Pregled trenutnega stanja in ocena potrebe po priznanem certifikatu za ESG managerja

Vključevanje okoljskih, socialnih in upravljaljskih (ESG) načel v evropske gospodarske in regulativne okvire se je v zadnjih letih močno okrepilo, predvsem zaradi ključnih politik EU, kot so Evropski zeleni dogovor, okvir EU za trajnostne finance, Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD) ter Uredba EU o taksonomiji. Te pobude vse bolj vplivajo ne le na velika podjetja, temveč tudi na mala in srednja podjetja (MSP), zlasti preko dobavnih verig, poročevalskih obveznosti in dostopa do financiranja.

Hkrati strategije na ravni EU, kot so Evropska agenda znanj in spretnosti, Pakt za spretnosti ter Priporočilo Sveta o poklicnem in strokovnem izobraževanju (2020), poudarjajo potrebo po opremljanju delovne sile z znanji in veščinami, ki podpirajo zeleni in digitalni prehod. Kljub temu političnemu zagonu ostaja priznavanje ESG kompetenc v sistemih izobraževanja, usposabljanja in na trgu dela neenakomerno.

Trenutno je evropsko okolje poklicnih profilov na področju ESG značilno po razdrobljenosti in omejeni standardizaciji. ESG odgovornosti so pogosto dodeljene neformalno ali vključene v obstoječe vodstvene, skladnostne ali trajnostne funkcije brez jasno opredeljenega kompetenčnega okvira. Kjer obstajajo programi usposabljanja ali certifikacijske sheme, so te pogosto:

- sektorsko specifične ali razvite na ravni posameznih organizacij;
- niso povezane z nacionalnimi ogrodji kvalifikacij;
- niso medsebojno priznane med državami članicami.

To stanje ustvarja več strukturnih izzivov:

- omejeno formalno priznavanje ESG kompetenc v sistemih poklicnega in vseživljenjskega učenja;
- nizko transparentnost in primerljivost ESG kvalifikacij med nacionalnimi trgi dela;
- omejeno mobilnost delovne sile s ESG kompetencami;
- težave MSP pri dostopu, razvoju in ohranjanju ESG strokovnega znanja, usklajenega z zahtevami EU glede trajnostnosti.

V tem kontekstu je potrebna politična intervencija za razvoj certificiranega in priznanega profila ESG managerja (ESGM), ki temelji na kompetenčnem in prečnem (transverzalnem) pristopu. Tak certifikat bi neposredno podpiral prednostne naloge politik EU, saj bi krepil kompetence za trajnost, podpiral konkurenčnost MSP ter omogočal učinkovitejše izvajanje ESG regulativ.

Ugotovitve pilotnega testiranja kažejo, da so MSP vse bolj izpostavljena ESG zahtevam, vendar njihov odziv omejujejo operativne ovire in pomanjkanje virov. Večina MSP že izvaja ESG prakse, vendar so te neformalne, nestrukturirane in niso strateško upravljane.

ESG praviloma ni prioriteta, razen kadar je neposredno povezan z poslovno vrednostjo ali regulativnimi obveznostmi.

Priporočila za evropsko strategijo reforme politik in nacionalno prilagoditev

1. Priporočila za evropsko strategijo reforme politik

1.1 Strateška uskladitev z okviri politik EU

Predlagana evropska strategija reforme politik v okviru delovnega sklopa WP5 je zasnovana tako, da se usklajuje z obstoječimi okviri EU, namesto da bi ustvarjala vzporedne strukture. Zlasti nadgrajuje:

- **Evropski zeleni dogovor**, s podpiranjem razvoja znanj za trajnostne poslovne prakse;
- **Evropsko agendo znanj in spretnosti**, s spodbujanjem nadgradnje in prekvalifikacije za zeleni prehod;
- **Pakt za spretnosti**, s spodbujanjem sodelovanja med ponudniki izobraževanja, podjetji in javnimi organi;
- **Priporočilo Sveta o poklicnem in strokovnem izobraževanju (VET)**, s podporo fleksibilnim, modularnim in kompetenčno zasnovanim učnim potekom;
- **Priporočilo Sveta o mikro-kvalifikacijah**, z omogočanjem priznavanja učnih izidov na področju ESG.

Pilotne ugotovitve dodatno kažejo, da MSP pogosto potrebujejo stalno podporo in zunanjo pomoč skozi celoten proces implementacije. V praksi je učenje na področju ESG najučinkovitejše, kadar je povezano z mentorstvom, priložnostmi za medsebojno učenje ter mehanizmi posredniške podpore, ki vključujejo gospodarske zbornice, izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET), svetovalce, sektorske organizacije in regionalne podporne strukture.

Strategija postavlja profil ESG managerja kot prečni kompetenčni okvir, ki ga je mogoče vključiti v navedene instrumente na evropski in nacionalni ravni.

1.2 Ključna politična priporočila

Na podlagi rezultatov projekta politični priročnik oblikuje naslednja priporočila:

- **Vključitev v nacionalne ogrodja kvalifikacij (NQF)**

Državam članicam se priporoča, da kompetence ESG managerja vključijo v nacionalna ogrodja kvalifikacij, poklicne standarde ali sorodne klasifikacijske sisteme, v skladu z

Evropskim ogrodjem kvalifikacij (EQF). Takšna vključitev podpira formalno priznavanje ob hkratni fleksibilnosti izvedbe.

- **Priznanje ESG managerja kot prečnega profil**

ESG manager naj bo priznan kot prečni poklicni profil, uporaben v različnih sektorjih in organizacijskih velikostih, ne pa kot samostojno reguliran poklic. To odraža realnost MSP in podpira postopno vključevanje ESG odgovornosti v obstoječe vloge.

- **Podpora ESG usposabljanju v VET in vseživljenjskem učenju**

Javni organi naj podpirajo razvoj, akreditacijo in širitev programov VET ter stalnega strokovnega usposabljanja na področju ESG, ob zagotavljanju skladnosti s potrebami trga dela in politikami trajnosti.

Pilotni rezultati dodatno kažejo visoko raven zadovoljstva (nad 80 % pri ključnih kazalnikih), kar potrjuje učinkovitost in razširljivost metodologij VET, osredotočenih na ESG.

Pilotni dokazi poudarjajo, da mora ESG usposabljanje dati prednost praktični uporabi, poenostavljeni vsebini in kombiniranemu učenju, ki združuje digitalne module z vodenimi (facilitiranimi) srečanji. To je ključno za uporabnost in relevantnost za MSP.

- **Spodbujanje udeležbe MSP**

Politični ukrepi naj spodbujajo udeležbo MSP v ESG usposabljanjih prek finančne podpore, vključevanja v programe inovacij in konkurenčnosti ali povezovanja z mehanizmi financiranja trajnosti.

Skupaj ta priporočila ustvarjajo podporno politično okolje za strukturirano uvajanje in priznavanje ESG kompetenc po vsej Evropi.

Pilot potrjuje, da sta finančna omejitev in pomanjkanje časa med najpomembnejšimi ovirami za uvajanje ESG. Zato so spodbujevalne sheme, kot so subvencije, nepovratna sredstva in davčne olajšave, ključne za omogočanje naložb MSP v trajnostne izboljšave.

Krepitev vloge občin pri izvajanju ESG za MSP

Okrepiti vlogo občin ter lokalnih in regionalnih oblasti kot ključnih posredniških akterjev pri izvajanju ESG z vzpostavljanjem povezav med MSP ter ponudniki usposabljanj, finančnimi spodbudami, svetovalnimi storitvami in regionalnimi razvojnimi strategijami. To temelji na dejstvu, da MSP pogosto delujejo v tesno povezanih lokalnih razvojnih ekosistemih, kjer so ESG prioritete tesno povezane z izzivi na ravni skupnosti, kot so

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

trajnostna mobilnost, energetska učinkovitost, ravnanje z odpadki, lokalni prehranski sistemi, razvoj turizma in splošno dobrobit skupnosti. V tem kontekstu lahko občine delujejo kot ključni povezovalni akterji med MSP, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET), gospodarskimi zbornicami in regionalnimi razvojnimi pobudami ter tako izboljšajo dostop do ESG usposabljanj, poenostavijo poti implementacije in povečajo relevantnost podpornih storitev, zlasti za zelo majhna podjetja brez lastnega ESG znanja.

Prožni in kontekstno prilagojeni mehanizmi izvajanja

Politični okviri in nacionalni akcijski načrti bi morali vključevati mehanizme fleksibilnosti in kontekstualne prilagoditve, da bi zagotovili učinkovito izvajanje v različnih okoljih MSP. Ukrepi na področju ESG morajo upoštevati razlike v sektorskih pogojih, organizacijskih zmogljivostih in stopnjah zrelosti ESG ter se izogibati pristopu »ena rešitev za vse«. Prožne izvedbene poti so še posebej pomembne za MSP z omejenimi finančnimi, tehničnimi ali administrativnimi zmogljivostmi.

Operativni dejavniki za uvajanje ESG v MSP

Na podlagi ugotovitev pilotnega testiranja učinkovito uvajanje ESG v MSP zahteva kombinacijo:

- poenostavljenih in dostopnih ESG okvirov
- stalnih svetovalnih in podpornih storitev
- praktičnih orodij za izvajanje in spremljanje
- sektorsko specifičnih smernic in primerov
- prilagodljivih in diferenciranih učnih poti

Ti elementi so ključni za premostitev vrzeli med ozaveščenostjo in implementacijo ter za omogočanje realistične in trajnostne integracije ESG v vsakodnevno delovanje MSP.

Razvoj podpornih ESG ekosistemov za MSP

Javne politike bi morale podpirati vzpostavitev usklajenih ESG podpornih ekosistemov, ki združujejo usposabljanja, svetovalne storitve, mentorstvo, posredniško podporo in praktično pomoč pri izvajanju za MSP.

Podpora izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter krepitev kompetenc trenerjev

Nacionalni in regionalni organi bi morali podpirati razvoj namenskih ESG učnih in fasilitacijskih virov za izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) ter trenerje, da se zagotovi kakovost, doslednost in prenosljivost ESG usposabljanj. V učnem procesu je pomembno uporabljati preproste, lokalno umeščene in zelo praktične primere. Trenerje je treba spodbujati, da vključujejo kratke primere iz občin, podeželskih MSP in lokalnih razvojnih pobud, da bi ESG koncepti postali bolj razumljivi

in relevantni za zelo majhna podjetja brez lastnih ESG strokovnjakov ali naprednega tehničnega znanja.

Krepitev posredniških podpornih struktur

Učinkovito izvajanje ESG pri MSP je odvisno tudi od aktivne vloge posredniških organizacij in podpornih institucij. Gospodarske zbornice, poslovna združenja, centri za vseživljenjsko učenje, kompetenčni centri, univerze in sektorske mreže lahko igrajo ključno vlogo pri:

- širjenju dobrih praks na področju ESG;
- omogočanju prenosa znanja in medsebojnega učenja;
- podpori vključevanju MSP v usposabljanja;
- zagotavljanju svetovalnih in mentorskih storitev;
- krepitvi sodelovanja med izobraževalnimi ustanovami, podjetji in javnimi organi.

Pilotne ugotovitve potrjujejo, da MSP pogosto potrebujejo stalno zunanjo podporo in dostopne podpirne ekosisteme, da lahko preidejo od ozaveščanja k strukturiranemu izvajanju ESG.

Pilotni rezultati dodatno potrjujejo, da MSP kljub jasni, relevantni in pregledni vsebini usposabljanja še vedno soočajo s strukturnimi omejitvami pri implementaciji, zlasti zaradi omejenega časa, finančnih zmožnosti ter težav pri dostopu do ESG podatkov ali njihovem upravljanju. Hkrati MSP izkazujejo visoko stopnjo angažiranosti pri praktičnih in uporabniku prijaznih učnih materialih, kar potrjuje pomen aplikativnih, postopnih pristopov, podprtih z digitalnimi orodji in praktičnim vodenjem.

Te ugotovitve prav tako kažejo, da MSP redko delujejo z formalnimi ESG sistemi ali strukturami poročanja, zato so operativni podporni mehanizmi in ciljno usmerjene spodbude ključni za prehod iz neformalnih praks v strukturirano ESG integracijo.

2. Prilagoditev evropske strategije reforme politik na nacionalni ravni

V skladu z načelom subsidiarnosti je evropska strategija reforme politik namenjena temu, da jo partnerske države prilagodijo nacionalnim kontekstom prek nacionalnih načrtov prilagoditve in ukrepanja.

Ti načrti naj:

- uskladijo profil ESG managerja z obstoječimi nacionalnimi strategijami na področju znanj in spretnosti, trajnosti in MSP;
- vključijo ustrezna ministrstva in javne organe (izobraževanje, delo, gospodarstvo, okolje);
- vključijo izvajalce VET, socialne partnerje in poslovna združenja;

- integrirajo ESG usposabljanje v obstoječe izobraževalne in usposabljalne poti, namesto da ustvarjajo vzporedne sisteme.

Nacionalna prilagoditev mora prav tako zagotoviti, da so metodologije, primeri in pristopi k izvajanju ESG skrbno umeščeni v nacionalne gospodarske razmere in institucionalna okolja. Validacijske ugotovitve so poudarile pomen prilagajanja ESG praks lokalni poslovni kulturi, strukturi MSP ter administrativnemu kontekstu, da se zagotovi izvedljivost in sprejemanje politik.

Ta pristop zagotavlja skladnost na evropski ravni, hkrati pa spoštuje nacionalne institucionalne strukture in politične prioritete.

3. Prispevek k trajnosti in dolgoročnemu učinku

Priznavanje certifikata ESG managerja prek usklajenega političnega pristopa podpira dolgoročno trajnost evropskih gospodarskih in družbenih sistemov. Z vključevanjem ESG kompetenc v obstoječe politike EU in nacionalne instrumente krepi zmožnost MSP za uvajanje trajnostnih praks, skladnost z razvijajočimi se regulativnimi zahtevami ter izboljšanje njihove konkurenčnosti.

Ta pristop prispeva k doslednemu izvajanju ciljev trajnosti v različnih sektorjih in državah članicah ter zagotavlja, da ostanejo ESG kompetence relevantne, prenosljive in usklajene z evropskim zelenim in socialnim prehodom.

Politični priročnik podpira dolgoročni učinek z:

- zagotavljanjem odprto dostopnih metodologij in političnih smernic;
- omogočanjem stalnega prilagajanja spreminjajočim se zahtevam EU glede trajnosti;
- krepitevijo povezave med izobraževanjem, trgom dela in strategijami trajnosti.

4. Zaključki

Okrepljen politični okvir poudarja relevantnost in izvedljivost priznanega certifikata ESG managerja v evropskem kontekstu. Z usklajevanjem ESG kompetenc z obstoječimi politikami EU in mehanizmi nacionalnega izvajanja podpira njihovo strukturirano vključevanje v sisteme izobraževanja in usposabljanja, trge dela ter strategije trajnosti.

Ta usklajen pristop prispeva k razvoju znanj in spretnosti za zeleni prehod, krepi konkurenčnost in odpornost MSP ter podpira dosledno uresničevanje okoljskih, socialnih in upravljavskih ciljev Evrope v državah članicah.

Ugotovitve pilotnega testiranja jasno kažejo, da samo usposabljanje ni dovolj za spodbujanje izvajanja ESG v MSP. Čeprav je ozaveščenost in angažiranost mogoče učinkovito podpreti s ciljno usmerjenimi učnimi intervencijami, trajne spremembe zahtevajo širši podporni ekosistem, vključno s svetovalnimi storitvami, finančnimi spodbudami in poenostavljenimi regulativnimi smernicami.

Validacijske ugotovitve dodatno kažejo, da uspešno izvajanje ESG ne zahteva le razvoja kompetenc, temveč tudi institucionalno podporo, prožno oblikovanje politik ter močno sodelovanje med javnimi organi, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET), posredniškimi organizacijami in mrežami MSP. Integracija ESG kompetenc v nacionalne kvalifikacijske okvire ter sisteme vseživljenjskega učenja je zato ključna za zagotavljanje dolgoročne trajnosti, priznavanja in učinkovitega vključevanja v različnih evropskih poslovnih okoljih.

Poleg tega ugotovitve kažejo, da izvajanje ESG zahteva usklajene podporne ekosisteme, ki združujejo usposabljanja, fasilitacijo, mentorstvo, svetovalne storitve in posredniške podporne strukture. Dolgoročna trajnost zato ne temelji le na razvoju kompetenc, temveč tudi na institucionalni umeščenosti, operativnih podpornih mehanizmih in okvirih javno-zasebnega sodelovanja.

Validacijske ugotovitve dodatno poudarjajo pomen teritorialne in občinske ravni pri izvajanju ESG. Zlasti na podeželju je sprejemanje ESG močno odvisno od lokalnih razvojnih prioritet ter zahteva tesno sodelovanje med MSP, občinami in regionalnimi podpornimi organizacijami. Krepitev te lokalne ravni izvajanja povečuje dostopnost, relevantnost in praktični učinek ESG usposabljanj ter podpornih ukrepov.

Akcijski načrt za reformo politike za vzpostavitev kvalifikacije ESG-menedžerja kot priznanega standarda

1. Osnovne informacije

Država	Slovenija
Partnerska organizacija	Mednarodni inštitut za izvajanje trajnostnega razvoja, Maribor (MIITR)
Datum / različica	Maj 2026

2. Nacionalna izhodiščna točka: glavne politične potrebe v državi

V Sloveniji so MSP vse bolj izpostavljena pričakovanjem na področju ESG prek politik EU o trajnosti, zahtev v dobavni verigi, dostopa do financiranja, javnih naročil, bank, vlagateljev in naraščajočega povpraševanja trga po odgovornih poslovnih praksah. Obstaja že več nacionalnih podpornih struktur, vključno s svetovalnimi storitvami za MSP, podporo zelenemu prehodu, pobudami za krožno gospodarstvo, usposabljanjem za prostovoljno poročanje o trajnosti in orodji za ocenjevanje usmerjenosti v trajnost. Vendar pa mnogim MSP na podeželju, zlasti mikro in malim podjetjem v kmetijstvu, turizmu, lesni industriji, gradbeništvu, proizvodnji hrane in lokalnih storitvah, še vedno primanjkuje praktičnih notranjih zmogljivosti za prenos konceptov ESG v vsakodnevno poslovanje. Glavna vrzel ni splošna ozaveščenost, ampak odsotnost jasno prepoznavnega profila ESG-menedžerja, usmerjenega v MSP, ki bi povezoval praktično izvajanje ESG, poklicno izobraževanje in usposabljanje, svetovalne storitve ter sheme podpore podjetjem. Slovenija zato potrebuje realistično pot, ki bo povezovala kvalifikacijo ESG-menedžerja z obstoječimi strukturami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vseživljenjskim učenjem, zbornicami, agencijami za regionalni razvoj in programi podpore MSP.

Prednostna potreba

1

Praktična in lokalno prilagojena podpora izvajanju ESG za podeželska MSP, vključno s preprostimi orodji, predlogami, usposabljanjem in primeri, relevantnimi za posamezne sektorje.

Prednostna potreba 2	Močnejša vključitev kompetenc ESG-menedžerja v poklicno izobraževanje in usposabljanje, izobraževanje odraslih, vseživljenjsko učenje in poti za strokovno izpopolnjevanje.
Prednostna potreba 3	Boljša povezanost med usposabljanjem na področju ESG, svetovalnimi storitvami za MSP, možnostmi financiranja in strukturami podpore podjetjem.

3. Ključne zainteresirane strani

Zainteresirana stranka	Vrsta organizacije (politika, javni organ, poklicno izobraževanje in usposabljanje, podjetja, mreža, civilna družba, certificiranje)	Zakaj je ta zainteresirana stranka pomembna?
Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport	Politika / javni organ	Odgovorno za podjetništvo, konkurenčnost MSP, turizem in ukrepe za podporo podjetjem; pomembno za povezovanje profila ESG-menedžerja s programi preoblikovanja in konkurenčnosti MSP.
Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo	Politika / javni organ	Pomembno za nacionalne okvire trajnosti, podnebja, krožnega gospodarstva in okoljskega prehoda „“, ki vplivajo na ESG-pričakovanja za MSP.
SPIRIT Slovenija in Sklad za podjetništvo	Javna podpora podjetjem / strukture financiranja in svetovanja	Pomembno za povezovanje usposabljanja na področju ESG z obstoječo podporo podjetništvu, zelenemu prehodu, krožnemu gospodarstvu, inovacijam in razvoju MSP.
Gospodarska zbornica Slovenije in Zbornica obrtnikov in malih	Gospodarske zbornice / mreže MSP	Imajo neposreden dostop do MSP in lahko prek zaupanja vrednih poslovnih mrež podpirajo razširjanje, potrjevanje s strani zainteresiranih strani,

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

podjetnikov Slovenije		ozaveščanje in sprejemanje certifikata ESG Manager.
Inštitut Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in usposabljanje / CPI	Akter na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja / izobraževalnega sistema	Ključna institucija za razvoj in prilagajanje poklicnega izobraževanja, učnih načrtov in poklicnih kompetenc v Sloveniji; pomembna za oceno, kako bi se kompetence ESG Managerja lahko povezale s potmi poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
Izvajalci izobraževanja odraslih, šole poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter agencije za regionalni razvoj, vključno s strukturami na Podravju/v Mariboru	Poklicno izobraževanje in usposabljanje / izobraževanje odraslih / regionalna podpora MSP	Pomembni za praktično izvajanje, izvajanje lokalnih usposabljanj, pilotno uporabo gradiva ESG4SMEs in ozaveščanje podeželskih MSP na regionalni ravni.
Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije in mreže MSP, povezane s turizmom	Sektorska poslovna mreža	Pomembno za doseganje podeželskih MSP v kmetijstvu, proizvodnji hrane, podeželskem turizmu in lokalnih storitvah, kjer je treba izvajanje ESG prilagoditi specifičnim razmeram v sektorju in lokalnim razmeram.

4. Priporočila za nacionalno politiko

Priporočilo 1

Priporočilo	Vzpostavite praktično pot za izvajanje ESG za podeželska MSP v Sloveniji, pri čemer uporabite profil ESG Manager, izobraževalni tečaj ESG4SMEs, simulacijsko igro in priročnik o politikah kot modularna orodja za ozaveščanje, usposabljanje in svetovalno podpora.
--------------------	--

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Obravnavani problem	Podpora ESG za slovenska MSP je še vedno razdrobljena, mnoga podeželska MSP pa nimajo časa, strokovnega znanja ali notranjih zmogljivosti, da bi načela ESG prenesla v konkretne vsakodnevne prakse.
Ciljna institucija/akter	MIITR, SPIRIT Slovenia, Sklad za podjetništvo, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, zbornice, agencije za regionalni razvoj in organizacije za podporo MSP.
Pričakovana korist za MSP	MSP dobijo dostop do praktične, razumljive in dostopne podpore na področju ESG, ki jim pomaga preiti od splošnega zavedanja k izvajanju, spremljanju in komuniciranju ukrepov ESG.

Priporočilo 2

Priporočilo	Oceniti združljivost kvalifikacije ESG Manager s slovenskimi strukturami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja, vključno z možnostmi za vključitev v poklicno izpopolnjevanje, kratke programe usposabljanja ali poti tipa mikro-kvalifikacij.
Obravnavani problem	Vloga ESG-menedžerja v Sloveniji še ni priznana kot vidni profil poklicne usposobljenosti, kar omejuje njeno verodostojnost, prenosljivost in sprejemanje s strani MSP.
Ciljna institucija/akter	Ministrstvo za izobraževanje, Inštitut Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in usposabljanje / CPI, izvajalci izobraževanja odraslih, šole poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter ustrezni organi za certificiranje ali kvalifikacije.
Pričakovane koristi za MSP	MSP bi se lahko zanašala na jasnejšo in prepoznavnejšo pot pridobivanja veščin na področju ESG za lastnike, vodstvene delavce, zaposlene in zunanje svetovalce, ki podpirajo izvajanje ESG.

Priporočilo 3

Priporočilo	Povezati usposabljanje za vodje ESG z obstoječimi slovenskimi shemami podpore MSP, vključno s programi
--------------------	--

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

	za zeleni prehod, krožno gospodarstvo, prostovoljno poročanje o trajnosti, digitalizacijo in konkurenčnostjo.
Obravnavani problem	Mnoga MSP potrebujejo znanje o ESG in svetovalno podporo, vendar je usposabljanje pogosto ločeno od možnosti financiranja, poslovnega svetovanja in podpore pri izvajanju.
Ciljna institucija/akter	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za okolje, podnebje in energetiko, SPIRIT Slovenija, Sklad za podjetništvo, zbornice in agencije za regionalni razvoj.
Pričakovana korist za MSP	MSP bi se spodbudilo k sodelovanju pri izpopolnjevanju znanja na področju ESG, saj bi bilo usposabljanje povezano s praktičnimi poslovnimi koristmi, kot so boljši dostop do financiranja, boljše zmogljivosti poročanja, operativni prihranki in večja konkurenčnost.

Priporočilo 4

Priporočilo	Spodbujati uvajanje profila ESG-menedžerja v posameznih sektorjih prek zbornic, regionalnih deležnikov in mrež podeželskih MSP, zlasti v kmetijstvu, turizmu, proizvodnji hrane, predelavi lesa, gradbeništvu in lokalnih storitvah na področju obrti.
Obravnavani problem	Splošna navodila o ESG so za podeželska MSP pogosto preveč abstraktna, medtem ko so za to, da bi ESG postali realistični in uporabni, potrebni primeri, specifični za posamezne sektorje, in lokalno relevantna orodja.
Ciljna institucija/akter	MIITR, Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica obrtnikov in malih podjetnikov Slovenije, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, turistične mreže, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter agencije za regionalni razvoj.
Pričakovane koristi za MSP	MSP na podeželju prejmejo smernice ESG, ki odražajo njihove dejanske pogoje delovanja, lokalni kontekst, izzive sektorja in omejene vire, kar poveča verjetnost praktičnega izvajanja.

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

5. Nacionalni akcijski načrt

Časovni okvir	Ukrep / naslednji korak	Odgovorna organizacija(-e) / podporni partner(-ji)	Pričakovani rezultat
Kratkoročno	Zemljevid obstoječih slovenskih programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izobraževanja odraslih, podpore MSP in zelenega prehoda, v katere bi se lahko uvedel, vključil ali pilotno preizkusil profil, tečaj ali orodja ESG Managerja.	MIITR, CPI, izvajalci izobraževanja odraslih, SPIRIT Slovenia, Sklad za podjetništvo, GZS, OZS, agencije za regionalni razvoj.	Jasen pregled relevantnih slovenskih struktur, ki bi lahko gostile, promovirale ali nadalje prilagodile kvalifikacijo ESG Manager.
Kratkoročno	Predstavitev kvalifikacije ESG Manager in priročnika o politikah izbranim slovenskim deležnikom prek dejavnosti razširjanja, dvostranskih pogovorov ali usmerjene okrogle mize z MSP, akterji poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter organizacijami za podporo podjetjem.	MIITR, zbornice, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter izobraževanja odraslih, regionalne organizacije za podporo MSP.	Zbrane prve povratne informacije zainteresiranih strani o uporabnosti, potencialu priznavanja in potrebah po nacionalni prilagoditvi profila ESG Managerja.
Srednjeročno	Prilagoditev tečaja ESG4SMEs, simulacijske igre in praktičnih predlog v slovenski izvedbeni načrt, ki združuje spletno samostojno učenje, kratke delavnice in praktična orodja ESG za podeželska MSP.	MIITR, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izvajalci izobraževanja odraslih, zbornice in izbrane mreže MSP.	Praktični slovenski paket za učenje in podporo na področju ESG, primeren za lastnike, vodje, zaposlene in svetovalce v MSP.

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Srednjeročno	Preizkusiti uporabo pristopa ESG Manager v okviru svetovalnih ali usposabljanj „“, ki jih ponujajo zbornice, agencije za regionalni razvoj ali lokalne mreže MSP, s poudarkom na podeželskih in manjših podjetjih.	MIITR, GZS, OZS, Kmetijska in gozdarska zbornica Slovenije, regionalne razvojne agencije, izbrani izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter izobraževanja odraslih.	Dokumentiran a pilotna uporaba, praktične povratne informacije od MSP ter identifikacija organizacij, ki so pripravljene nadalje spodbujati pristop ESG Manager.
Dolgoročno	Spodbujanje vključevanja ali formalnega/neformalnega priznavanja kompetenc ESG Managerja v okviru slovenskega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vseživljenjskega učenja, stalnega strokovnega razvoja ali prihodnjih poti, povezanih s kvalifikacijami.	Ministrstvo za izobraževanje, CPI, sektor izobraževanja odraslih, ustrezni organi za kvalifikacije/certificiranje, šole poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter izvajalci usposabljanja.	Večja prepoznavnost in verodostojnost kompetenc ESG Managerja kot dela slovenskega ekosistema znanj in usposabljanja.
Dolgoročno	Zagovarjati vključitev kvalifikacije ESG-menedžerja v nacionalne ali regionalne ukrepe za preoblikovanje MSP, zlasti tiste, ki se nanašajo na poročanje o trajnosti, krožno gospodarstvo, zeleni prehod, digitalizacijo in konkurenčnost.	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, SPIRIT Slovenia, Sklad za podjetništvo, regionalne razvojne agencije in zbornice.	Pristop ESG Manager postane del širših struktur podpore MSP, kar poveča dolgoročno sprejemanje in trajnost tudi po koncu projekta ESG4SMEs.

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

6. Podlaga

Ta akcijski načrt temelji na rezultatih in praktičnih izidih, razvitih v okviru projekta ESG4SMEs, vključno s profilom ESG Manager za podeželska MSP, učnim načrtom, izobraževalnim tečajem, simulacijsko igro in priročnikom o politikah. Odraža tudi vlogo MIITR v projektu, zlasti v zvezi z razvojem profila in učnega načrta ESG Manager ter dejavnostmi razširjanja in komuniciranja v Sloveniji. Načrt upošteva notranje razprave konzorcija, povratne informacije, zbrane med testiranjem projekta in dejavnostmi razširjanja, ter slovenski nacionalni kontekst, kjer so MSP vse bolj izpostavljena pričakovanjem na področju ESG prek dobavnih verig, prostovoljnega poročanja o trajnosti, dostopa do financiranja in ukrepov za zeleni prehod. Obstoječe slovenske strukture, kot so organizacije za podporo MSP, zbornice, institucije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izvajalci izobraževanja odraslih, agencije za regionalni razvoj in javni programi podpore, zagotavljajo realistično podlago za nadaljnje uvajanje programa »«. Ker kvalifikacija ESG Manager v Sloveniji še ni uradno priznana, se ta akcijski načrt osredotoča na postopne in praktične korake: ozaveščanje, potrjevanje s strani zainteresiranih strani, pilotno uporabo, oceno združljivosti učnih načrtov ter dolgoročno vključevanje v strukture usposabljanja in podpore MSP.

HVALA!

PARTNERJI:

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.